

Giorgio Morandi – pierwsza w Polsce wystawa jednego z najwybitniejszych włoskich artystów XX wieku

Tego lata Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki prezentuje wystawę Giorgia Morandiego (1890–1964), jednego z najważniejszych włoskich artystów XX wieku. Ekspozycja obejmuje całą jego artystyczną drogę, od pierwszych eksperymentów z lat 20. po martwe natury i pejzaże powstałe w ostatnich latach życia.

Wystawa ukazuje najważniejsze etapy artystycznej drogi Morandiego i prezentuje jego rozwój, od wczesnych prac bliskich nurtowi *Valori Plastici*, kiedy utrzymywał relacje z Giorgiem de Chirico i Carlem Carrą, przez eksperymenty z abstrakcją z czasów wojny, po kultowe martwe natury z lat 50. i powściągliwe, kontemplacyjne pejzaże. Na każdym etapie język artystyczny Morandiego jest bardzo precyzyjny, a zarazem zniuansowany – malowane przez niego przedmioty (butelki, wazon, muszle, stodoły), różnicowane są subtelnymi zmianami tonalnymi i w kompozycji, a obrazy osiągają medytacyjny charakter.

Najważniejsze dzieła to m.in. *Martwa natura* (1920), wyróżniająca się rzeźbiarską przejrzystością i wpisująca się w odradzający po I wojnie światowej nurt powrotu do tradycji klasycznej, a także *Martwa natura z muszlami* (1940), odzwierciedlająca zwrot artysty ku motywom bardziej symbolicznym i abstrakcyjnym, jaki nastąpił w okresie II wojny światowej. Centralne miejsce na wystawie zajmuje *Martwa natura* z 1956 roku, która jest przykładem dojrzałego stylu Morandiego: minimalistycznego, zrównoważonego, monumentalnego w swej powściągliwości. Jego pejzaże – widoki z okna pracowni na via Fondazza w Bolonii i okna domu letniego w Grizzanie w Apeninach – stanowią wątek równoległy w stosunku do martwych natur i są przykładem zwracania przez artystę uwagi nie na to, co spektakularne, ale na piękno i subtelne rytmy najbliższego otoczenia.

Na wystawie zaprezentowano też szeroki wybór akwafort Morandiego – medium to zajmowało ważne miejsce w jego pracy. Prace takie jak *Martwa natura z chlebem i cytryną* (1921) świadczą o jego wrażliwości na linię, modelunek światłocieniowy i siłę czarno-białych kontrastów. W grafikach Morandi sprowadza formę do najbardziej podstawowych elementów; ujawnia się w nich też głęboka konsekwencja obrazowania, niezależna od stosowanego medium.

W dzisiejszych czasach – zdominowanych przez pośpiech i nadmiar obrazów – przyjrzenie się twórczości Morandiego wydaje się tym bardziej ważne. Jego sztuka przypomina o znaczeniu powolności, powtarzalności jako formy poznania oraz skupienia na samym procesie twórczym, a nie tylko jego efekcie.

Giorgio Morandi (1890–1964), malarz, grafik i rysownik, żył i tworzył w Bolonii. Większość swego życia spędził w skromnej pracowni, w której powstawały jego martwe natury i pejzaże. Choć mało podróżował, jego twórczość zyskała międzynarodowe uznanie, a w 1957 roku przyznano mu Grand Prix w kategorii Malarstwo na Biennale w São Paulo. W latach 1930–1956 był profesorem grafiki na Accademia di Belle Arti w Bolonii. Morandiego uznaje się za jednego z najważniejszych włoskich artystów XX wieku.

Wystawa pod patronatem honorowym **Ambasady Włoch w Polsce**.

Wystawa powstała we współpracy z **Museo Morandi | Settore Musei Civici Bologna**.

artysta: Giorgio Morandi

kurator: Lorenzo Balbi, dyrektor MAMbo – Museo d'Arte Moderna di Bologna

patroni medialni: artinfo.pl, K MAG, TVP Kultura

partner: Włoski Instytut Kultury w Warszawie

Giorgio Morandi

18.07–5.10.2025

Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki

pl. Małachowskiego 3, 00-916 Warszawa